

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด Enforcement issues regarding juvenile offenders in drug cases.

สุรัสวดี กัลยาสิทธิ์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมราชูปถัมภ์

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000

E-mail : Beerziily.kys@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด โดยศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย กรณีศึกษาคุณวีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยข้อมูลที่ใช้เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงเอกสารโดยการศึกษาจากหนังสือรายงาน วิทยานิพนธ์ เอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ รวมรวม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ควรมีวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำการกระทำความผิดโดยการบังคับใช้กฎหมายกำหนดโทษและใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำการกระทำความผิดซึ่งในคดียาเสพติดทั้งในด้านการควบคุมและการแก้ไขพื้นฟู การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำการกระทำความผิดซึ่งเด็กและเยาวชนจึงต้องได้รับความใส่ใจเป็นอันดับแรก เพราะกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน มีลายอักษรที่ขาดการเชื่อมโยงและคิดร่วมกันอย่างเป็นระบบและการดำเนินการยังขาดการบูรณาการที่แท้จริง ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เปิดช่องให้มีการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้กับคดี โดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายยังคงยึดติดอยู่กับความคิดการลงโทษแบบแก้ค่านทดแทน คือ ต้องการลงโทษให้สามรถกับการกระทำการกระทำความผิด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานอาจมีความไม่เมื่นใจที่จะนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

โดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นเรื่อง การเปิดช่องให้มีการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้กับคดี โดยเปลี่ยนแนวคิดการลงโทษแบบแก้ค่านทดแทนเป็นแนวคิดในการแก้ไขพื้นฟูผู้กระทำการกระทำความผิด โดยการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำการกระทำความผิดกลับหัวกลับใจเป็นคนดีของสังคม โดยการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนควรมีการเชื่อมโยงและคิดร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีการดำเนินการอย่างบูรณาการ

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมาย, การกระทำการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ABSTRACT

This article aims to study the issue of Enforcement issues regarding juvenile offenders in drug cases. The article was conducted by documentary research.

From the study, Enforcement issues regarding juvenile offenders in drug cases. There should be a way to treat offenders by Enforcement methods and penalties for juvenile repeat offenders in drug cases, in terms of control and Reformation. The recidivism of youth must receive attention first. Because law on juvenile broken links and ideas together as a system and implementation of a real lack of integration. And the law currently in force does not allow the introduction of an alternative procedure to apply to the case.

In this study, the author has had more feedback on the issue. to allow the introduction of an alternative procedure to apply to the case. by changing the concept of punishment and revenge alternative concept to rehabilitate the offender. By providing opportunities for children and young offenders exhort the good of society. By the way the justice system adapted to suit the juvenile offender. And laws on children and youth should be linked together and think in a Systematic and integrated operations.

Keywords: Enforcement, juvenile offenders

1. บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหา ยาเสพติดมาซ้ำๆ นาน โดยที่สภาพปัญหาได้เปลี่ยนแปลงไปตามภาวะภัยของโลกในยุคปัจจุบันมีเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็วมากขึ้น ทำให้ ผู้เสพสามารถใช้สารเสพติดได้ง่ายและสะดวกกว่าในอดีต ที่ผ่านมา รวมทั้งสภาพปัญหาได้เปลี่ยนแปลงไปตามวิถี ชีวิตสังคม เศรษฐกิจ เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ใช้ยาเสพติด เมื่ออายุน้อยลง เด็กและเยาวชนคือกลุ่มเสี่ยงที่สุด ซึ่ง สาเหตุส่วนใหญ่จากการอยากรถ่องและเพื่อนชานให้ เสพ ทำให้แนวโน้มการเสพและขายยาบ้าเพิ่มขึ้น การติด ยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มาจาก ปัญหารครอบครัวมีความขัดแย้งหรือป่วยล้มเหลวจน ถูกักกุมไปเสพได้ง่ายหรือใช้ยาเสพติดเป็นทางออกของ ชีวิต ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและแพร่ระบาดเข้าไป ในสังคมทุกเพศทุกวัยไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน เด็ก และเยาวชนจะเป็นที่รับยาเสพติดที่สำคัญในการพัฒนา ประเทศ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญเป็น อย่างมาก ปัญหายาเสพติดกับสังคมไทยกำลังก้าวกลับไปสู่สถานการณ์ที่หวั่นไหวความรุนแรงมากขึ้นซึ่งเห็นได้จาก ข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ทั้งการเสพและการจำหน่ายยาเสพติดเป็นระยะ แต่ประเดิมที่สำคัญ อย่างยิ่งคือปัญหาเด็กและเยาวชนไทยกับการติดยาเสพ ติดยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่องและมีเด่นมากและ รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเข้าไป พัวพันกับยาเสพติดมากขึ้นเท่าใด ผลกระทบที่จะ ก่อให้เกิดปัญหางานสังคมย่อมตามมากยิ่งขึ้น (พินิจ ลากานันท์, 2550)

ยาเสพติด ในความหมายของ องค์กร อนามัยโลก (World Health Organization or WHO) หมายถึง สิ่งที่เสพเข้าไปแล้วจะเกิดความต้องการทั้งทาง ร่างกายและจิตใจต่อไปโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และ

จะต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุด จะทำให้ เกิดโรคภัยไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจขึ้น ในความหมาย ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่ใช้ใน ปัจจุบันได้กำหนดความหมายสิ่งเสพติดให้ไทยว่าล้วงเสพ ติดให้โทษ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อ เสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและ จิตใจใน ลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้น เรื่อยๆ มีอาการขาดยาเมื่อไม่ได้เสพ มีความต้องการเสพ ทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และ ทำให้สุขภาพทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืช หรือ ส่วนของพืชที่เป็นหนหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ใน การผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยา สามัญประจำบ้านบางตัวรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มี ยาเสพติดให้โทษอยู่

ปัญหาระยะที่มีผลต่อเด็กและเยาวชน ในด้านยาเสพติดบ้าเบี้นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ เด็กและเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้กับการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพราะการกระทำความผิด ของเด็กและเยาวชนครั้งแรกนับว่าเป็นปัญหาสำคัญยิ่ง อยู่แล้วแต่ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือการกระทำผิดของเด็ก และเยาวชนที่กระทำการเด็กหลายๆ ครั้งหรือกระทำการ กระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนนั้นมีสาเหตุที่ เชื่อมโยงหรืออิทธิพลมาจากปัจจัยต่างๆ โดยเฉพาะการ กระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดเป็น ปัญหาสำคัญยิ่งที่ต้องระหนักถึง เพราะเป็นที่ยอมรับว่า เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่ายิ่ง แต่ใน สังคมพบว่าเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งประสบปัญหาการ ใช้ชีวิตและไม่อาจแก้ไขได้ด้วยตัวเอง จึงหันไปพึ่งยาเสพ

ติดในลักษณะต่างๆ กันซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่เป็นปัญหาอยู่ในสังคมไทยทุกวันนี้

2. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด

ปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีการกระทำการทำความผิดที่จำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่จ้างทำให้เด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดได้ เพราะในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่ต้องเป็นคดีที่มีผู้เสียหายให้ความยินยอมในกรณีจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่น้ำที่ไม่มีผู้เสียหายให้ความยินยอมหรือคดีที่ผู้เสียหายเป็นรัฐจะไม่สามารถจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่ได้ ทำให้การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดจึงไม่สามารถจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่ได้จึงส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำการผิดในคดียาเสพติดเพิ่มมากขึ้นในทุกปี

ในการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดนั้นต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนยิ่งกว่าการลงโทษ แต่ในทางปฏิบัติกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กนักลัยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการแก้ไขบำบัดพื้นที่เด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดเพราะในการดำเนินการตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาอย่างมีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายอยู่ซึ่งเป็นผลมาจากการไม่ชัดเจนในด้านกฎหมาย โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่ในประเทศไทยเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดในคดียาเสพติดไม่สามารถนำเข้าสู่มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาได้ เพราะเป็นความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหายจึงไม่สามารถจัดทำแผนแก้ไขบำบัดพื้นที่ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดคดียาเสพติดถูกส่งเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีปกติและเมื่อศาลพิจารณาคดีแล้วเด็กและเยาวชนก็จะถูกส่งเข้าไปยังศูนย์ฟื้นฟูและอบรมเด็กและเยาวชนอันเป็นสาเหตุหนึ่งของการกระทำการทำความผิดซ้ำซึ่งจากกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนนั้นยังมีติดกับการนำเสนอผู้กระทำการผิดมาลงโทษให้สามเณร

กับความผิดที่ผู้นั้นได้กระทำการก่อนพื้นที่เด็กและเยาวชนซึ่งการแก้แค้นผู้กระทำการทำความผิดไม่อีกให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมเท่าที่ควร (พคต จงอรุณงามแสง, 2553)

เมื่อเด็กและเยาวชนกระทำการผิดในคดียาเสพติดต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมโดยรั่มฤกษ์ ยกตัวเนินคดี และถูกพิพากษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะใช้เพื่อพิจารณาว่าเด็กและเยาวชนกระทำการได้รับโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยพิจารณาการกระทำการผิดและอายุของเด็กและเยาวชนที่ขณะกระทำการทำความผิด เมื่อเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิดถูกส่งเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาแล้วพันโทษหรือเงื่อนไขที่กำหนดแล้วเกิดกระทำการผิดซ้ำในคดีเดิมศาลจะใช้มาตรการทางกฎหมายกำหนดบทลงโทษและวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนใหม่อีกรั้ง โดยในการกำหนดบทลงโทษและวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนต้องมุ่งเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและอนาคตเด็กและเยาวชนซึ่งควรได้รับการฝึกอบรมสั่งสอนให้กลับตนเป็นคนดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษโดยในการพิจารณาคดีนี้ให้ศาลคำนึงถึงคุณลักษณะ สุขภาพและภาวะแห่งจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งแตกต่างต่างกันเป็นคน ๆ ไป และลงโทษหรือเปลี่ยนโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับตัวเด็กและเยาวชนพุทธิการณ์เฉพาะเรื่อง (วรรธาย ฤทธิ์พิศ, 2548) การพิจารณาบทลงโทษและการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนต่างจากผู้กระทำการผิดที่เป็นผู้ใหญ่ที่จะต้องได้รับโทษทางอาญาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัย เมื่อศาลได้พิจารณาตามที่ห้องและพิพากษาลงโทษในคดีธรรมด้า แต่ในกรณีของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเงื่อนไขว่าคดีนั้นต้องใช้วิธีพิจารณาในศาลเยาวชนและครอบครัว กฎหมายให้อำนาจศาลในการเปลี่ยนโทษและใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ (ไทยเครื่องวัด ภักดีกุล, 2545) การกระทำการทำความผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชนนี้จะผู้กระทำการทำความผิดเป็นเด็กและเยาวชนก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน และความสงบสุขของสังคมได้ทำให้ต้องหมายการการลงโทษและการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อดำเนินการแก้ไข ฝึกอบรม

เพื่อเด็กป้องกันมิใช่เด็กและเยาวชนห่วงลับมากระทำ
ผิดช้า อึก (บุณเพรະ แสงเทียน, 2540)

จากการศึกษา ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย
เกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนใน
ประเทศไทย โดยกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับ
กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนของประเทศไทย
สิงคโปร์ ได้แก่ รัฐบัญญัติเด็กและเยาวชน ฉบับที่ 38
(The Children and Young Persons Act: (CYPA) Chapter 38) โดยกำหนดขึ้นเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ.
1946 โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อรองรับต่อความ
เจริญของสังคมประเทศไทย โดยพระราชบัญญัตินี้ได้
ให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการให้แก่เด็กและเยาวชน
นอกจากนี้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเทศไทย
สิงคโปร์ไม่ต้องรับโทษต่อพดิตรัฐกรรมการกระทำผิด โดย
กฎหมายของประเทศไทยสิงคโปร์กำหนดให้อายุความ
รับผิดชอบต่อพดิตรัฐกรรมการกระทำผิด คือ อายุระหว่าง
7–16 ปี โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ความคุ้มครอง
ดูแลเด็กและเยาวชนที่มีช่วงอายุสูงกล่าว โดยจะต้องมี
คำสั่งในการคุ้มครองแก่พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสมกับเด็ก
และเยาวชนแต่ละบุคคล จะต้องมีนักสังคมสงเคราะห์
และเจ้าหน้าที่คุมประพฤติในการติดตามสอดส่องดูแล
การควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไว้กับบ้าน
โดยพระราชบัญญัติตั้งกล่าวจะต้องมีความสมดุลระหว่าง
บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ผู้ปกครองและการแทรกแซง
หรือการเข้ามามดูลของรัฐบาล โดยการสร้างความสมดุล
ในการบริหารจัดการการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชนที่
กระทำผิดด้วยการใช้กระบวนการยุติธรรมและ
กระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ เพื่อสนับสนุนต่อ
กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ
(สุมนพิทย์ จิตสว่าง และ ปิยะพร ตันณีกุล, 2546)

รัฐบัญญัติเด็กและเยาวชน (The Children and Young Persons Act : (CYPA) ได้มีการปรับปรุง
แก้ไขเพิ่มเติมใน ค.ศ. 2001 โดยกำหนดให้ศาลเยาวชน
สามารถใช้มาตรการแทนการคุ้มขังเด็กและเยาวชนที่
กระทำผิดได้มากขึ้น และการใช้ชุมชนเข้ามามีบทบาท
สำคัญในการแก้ไขพื้นที่เด็กและเยาวชนที่มีพดิตรัฐกรรม
เบียงเบนและที่กระทำผิด โดยมีการนำกระบวนการ
ยุติธรรมสมานฉันท์มาใช้สำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อให้
เป็นไปตามมาตรฐานสากลมากขึ้น เนื่องจากมีการ
ประชุมกระบวนการยุติธรรมเด็กที่ประเทศไทยใน

ค.ศ. 2000 และประเทศไทยได้ปฏิบัติตามปัจจุบัน
ขององค์กรสหประชาติในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำใน
การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตาม (กฎบัตร
แห่งปีกิจ: Beijing Rules) รวมทั้งการใช้มาตรการใน
การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยการหักเหดี หรือ
การใช้มาตรการกระบวนการยุติธรรมเชิงนามฉันท์ โดย
ในวันที่ 7 สิงหาคม ค.ศ. 2007 ประเทศไทยเป็น
ประเทศแรกของโลกที่มีการลงนามในอนุสัญญาคุ้มครอง
เด็กโดยเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยได้
ให้ความสำคัญต่อการให้ความคุ้มครองเด็กและ
เยาวชนที่กระทำผิด โดยมีเน้นการปฏิบัติตั้งต่อไปนี้

1. การเบี่ยงเบนหรือหักเหดีเด็กและ
เยาวชนจากระบบศาล
2. การให้คดีเด็กและเยาวชนเข้าสู่
กระบวนการยุติธรรมให้น้อยที่สุด
3. การควบคุมแก้ไขพดิตรัฐกรรมอาชญากร
4. การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนใน
การแก้ไข (UNAFEI, 2002)

จากการศึกษา ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย
เกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนใน
ประเทศไทย พบร่วม ปัญหาเกิดจากข้อกำหนดของ
กฎหมายที่มีผลต่อการตัดสินคดีเด็กและเยาวชนที่เป็น¹
การละเมิดสิทธิมนุษยชน เนื่องจากการกำหนดอายุความ
รับผิดชอบต่อพดิตรัฐกรรมการกระทำผิดของประเทศไทย
สิงคโปร์ที่อ่อนช้าน้อย คือ อายุระหว่าง 7–16 ปี ทำให้
เยาวชนที่มีอายุมากกว่า 16–18 ปี ต้องได้รับโทษที่มี
ความรุนแรงเทียบเท่าใหญ่ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชน
ยังคงถูกลงโทษต่อเนื่องตัว รวมทั้งลงโทษจำคุกที่เป็น²
ระยะเวลานาน อันส่งผลให้ประเทศไทยอยู่ใน
ต่างประเทศว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเด็กและ
เยาวชน จากข้อกำหนดของกฎหมายกำหนดให้ผู้ที่มีอายุ
ระหว่าง 7 ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน 16 ปี ได้กำหนดให้ลงโทษผู้
ที่กระทำผิดในคดีร้ายแรง อาทิ การฆาตกรรมโดยไม่
พิจารณาถึงจำนวนผู้กระทำผิด หรือ การเจตนาทำให้
ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ศาลสามารถคดีให้ถูกจำคุก
เป็นระยะเวลาที่กำหนดรวมทั้งประมวลกฎหมายอาญา
ได้กำหนดให้ลงโทษผู้กระทำผิดด้วยการขาดกรรม หรือ
เจตนาฝ่าด้วยการจำคุกตลอดชีวิต โดยเยาวชนที่มีอายุ
มากกว่า 16–18 ปี จะถูกพิจารณาคดีเข่นเดียวกับผู้ใหญ่

ซึ่งจากประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดไว้ว่างสำหรับ คดีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับการกระทำการทำความผิดของเด็กและเยาวชนของ ประเทศไทยและสิงคโปร์ ต่างกับปัญหาของ กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่จะ นำมายังการพิจารณาและบังคับใช้กับเด็กและเยาวชน ทั้งในด้านการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟู แต่ทิศทางของ กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนของ ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน โดยให้ความสำคัญกับการแก้ไขฟื้นฟูโดยการให้ ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสำคัญในการแก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งกระบวนการ การแก้ไขฟื้นฟูที่ทำให้เด็กและเยาวชนได้มีการสำนึกรู้ต่อสิ่ง ที่ตนเองได้กระทำดีที่เป็นสำคัญ

นอกจากการศึกษาตามการพิเศษแทนการ ดำเนินคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนของต่างประเทศ แล้ว ผู้เขียนยังศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำการ ของเด็กและเยาวชน พบร่วมกับทฤษฎีควบคุมสังคม (Social Control Theory) ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำการ ความผิดของเด็กและเยาวชน โดย Travis Hirschi ผู้ตั้ง ทฤษฎีการควบคุมสังคมมีความเห็นว่า บุคคลมีอิสรภาพที่จะ กระทำการผิดได้เมื่อความผูกพันกับระบบเปี่ยบทางสังคมที่ ยึดถือให้ถูกทำลาย ซึ่งเขาเชื่อว่าพฤติกรรมการกระทำการผิด ของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ทาง ครอบครัว (Family Interaction) กล่าวคือ ถ้าเด็กและ เยาวชนขาดการสนับสนุนจากครอบครัว เด็กก็จะมี แนวโน้มไปสู่ความเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย ซึ่งเขา เรียกว่า Law Stake in Conformity ซึ่งจะนำเด็กไปสู่ การกระทำการผิดกฎหมายและการควบคุมกับผู้มี ความประพฤติกรรมเบียงaben (ณัฐสร บุญเพ็ง, 2549) และยังมีทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่าง (Differential Association Theory) โดยทฤษฎีนี้อธิบายว่า การก่อ อาชญากรรมเกิดขึ้นจากผลของการควบคุมของ กลุ่มคนที่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีเชื้อชาติการกับบุคคลหรือกลุ่มคนที่ มีพฤติกรรมเป็นอาชญากร ทฤษฎีนี้เน้นการให้ความ สนใจในเรื่องของความลี้และความเข้มข้นในการ ติดต่อกันมากกว่าที่จะสนใจในเรื่องสถานะบุคคลหรือ ลักษณะของสภาพแวดล้อมซึ่งทฤษฎีนี้ได้อธิบาย

พฤติกรรมของอาชญากร โดยการยึดหลักในเรื่องกฎหมาย ของการเรียนรู้ในความแตกต่าง ชีมชับและปฏิบัติตาม ซึ่ง ทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่างนี้ สามารถนำมาอธิบายถึง การเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของเด็กและ เยาวชนในปัจจุบัน โดยจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า การที่ เด็กและเยาวชนซึ่งเคยผ่านกระบวนการอาชญาอยู่ร่วมกัน มีความถี่ในการพบปะกัน และมีระยะเวลาที่ ยาวนานในการควบค้าสมาคมกัน จึงนำไปสู่แนวโน้มให้ ต่างฝ่ายต่างได้มีโอกาสเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมอัน แตกต่างกัน และในที่สุด ผู้ที่มีพฤติกรรมเข้มข้นรุนแรง ที่สุดก็จะรายจากพฤติกรรมดังกล่าวไปสู่ผู้ที่มีพฤติกรรมที่ เข้มข้นน้อยกว่า ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีนี้ที่เชื่อว่า พฤติกรรมอาชญากรรมจะแพร่กระจายจากดูดที่เข้มข้น ไปสู่ดูดที่เบากว่า ดังนั้นเด็กและเยาวชนที่เพิ่งกระทำการผิด ครั้งแรก โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เจดนาในการกระทำการผิด เช่น เกิดจากความพลาบริสัชั่งประมาณ อย่างรู้อย่างล่อง เมื่อ ต้องไปอยู่ในสถานพินิจฯ ย่อมทำให้มีโอกาสเรียนรู้จน กลายเป็น “อาชญากรอาชีพ” ในที่สุด จึงนับว่าเป็น ผลกระทบต่อตัวเด็กและเยาวชนและสังคมอย่างมาก (บุณเพรา แสงเทียน, 2540)

ดังนั้น จากการศึกษาปัจจัยการบังคับใช้ กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการทำความผิดของเด็กและ เยาวชนของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ การศึกษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำการผิดของเด็กและเยาวชน และแนวคิดในการบัญญัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำการผิด ทำให้พับปูน้ำทางการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการ ความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด พบร่วม

● กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่เปิดช่องให้มีการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือก มาปรับใช้กับเด็ก โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายยังคงยึด ติดอยู่กับความคิดการลงโทษแบบแก้แค้นทดแทน คือ ต้องการลงโทษให้สามัคคีกับการกระทำการผิด ทำให้ ผู้ปฏิบัติงานอาจมีความไม่満ใจที่จะนำกระบวนการ ยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการกระทำการ ความผิดของเด็กและเยาวชน โดยปัจจุหา

● กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและ เยาวชน มีหลายฉบับที่ขาดการเชื่อมโยงและคิดร่วมกัน อย่างเป็นระบบ เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้อยู่暮年 ทำด้วยความ รุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เป็นต้น การดำเนินการ

ยังขาดการบูรณาการที่แท้จริง ทั้งที่ก្នុងหมายบางอย่าง มี การบังคับให้ส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่กันไปมาและให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องได้รับการอบรมแต่งตัวและมีบัตร จึงทำให้เจ้าหน้าที่คน ๆ เดียวต้องผ่านการอบรมเป็นราย ฉบับและมีบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกพระราชนูญต์ แต่การบัญชีติดตามกฎหมายกลับยังขาดการเชื่อมโยง ออย่างเห็นได้ชัดเจน

กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ในปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครอง สิทธิของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องห่วงกระทำการใด โดยกำหนดมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน เหล่านี้ให้แตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาแก่ ผู้กระทำการใดที่เป็นผู้ใหญ่ เพราะเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปว่าเด็กและเยาวชนมีวุฒิภาวะที่แตกต่างจาก ผู้ใหญ่ทั้งด้านการเรียนรู้ ด้านอารมณ์และพฤติกรรม ความรู้สึกมิชอบชั่วช้า วิร巴斯ากการนิ่งสำหรับเด็ก น้อยกว่าผู้ใหญ่มาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและ เยาวชนกระทำการใด ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนด หลักเกณฑ์การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่เน้นภัยเด็ก และเยาวชนไว้เป็นพิเศษแตกต่างจากคดีธรรมดายิ่ง เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องห่วงกระทำการใดให้น้อยที่สุด ซึ่งพระราชบัญญัติศาล เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ ครอบครัว พ.ศ. 2553 ที่เข้าบังคับกับเด็กหรือเยาวชนอั้งเม ข้อบกพร่องในการนำมาใช้ในทางปฏิบัติอยู่มาก โดยเฉพาะเรื่องความเชื่อมโยงของพระราชบัญญัติศาล เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ ครอบครัว พ.ศ. 2553 กับกฎหมายที่เกี่ยวกับเด็กและ เยาวชนอั้งความเชื่อมโยงและขาดการบูรณาการที่ จะนำกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนให้มามูลนิธิ การ เชื่อมโยงกัน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการ กระทำการใดของเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ของเด็กและเยาวชน

ดังนั้น ปัญหาการกระทำการใดของเด็กและ เยาวชนในคดียาเสพติดได้รับการรับร่ายอย่างมากใน สังคมปัจจุบันและเยาวชนกระทำการใดซึ่งต้องห่วง ย้อมส่งผลร้ายกิดขึ้นอย่างเลี่ยงไม่ได้ หากเด็กและ เยาวชนกระทำการใดซึ่งต้องห่วงกระทำการใด ยังคง ยังคงป้องกันแก้ไขเพื่อหาวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและ เยาวชนที่เหมาะสมกับการกระทำการใดของเด็กและ

เยาวชน ซึ่งวิธีปฏิบัติต่อผู้กระทำการใดที่เป็นเด็กและ เยาวชนนั้นเป็นการส่งผลกระทบโดยเพื่อแก้ไขที่น้ำผึ้งผู้กระทำการ กระทำการใด โดยเน้นศึกษาผู้กระทำการใดมากกว่าการกระทำการ กระทำการใด หรือการจำแนกกลุ่มนี้เพื่อหาสาเหตุการกระทำการ กระทำการใดและแนวทางแก้ไขเพื่อปิดโอกาสให้สังคมแก้ไข ผู้กระทำการใด ในการลงโทษเพื่อแก้ไขที่น้ำผึ้งเป็นแนวคิดที่ ให้โอกาสศักดิ์สิทธิ์ ให้โอกาสแก้ไขปรับปรุงตัวโดยการ ทำให้ค้นพบว่าเด็กและเยาวชนที่ทำผิดมีให้ผู้กระทำการ กระทำการใด ทั้งนี้โดยการพยายามเลิกเฉียงไม่ให้ผู้กระทำการ กระทำการใด ลงโทษในลักษณะที่เป็นการทำลายคุณลักษณะหรือ ศักยภาพในการกลับเข้าสู่สังคมของเข้า โดยการใช้ มาตรการเลี่ยงโทษจำกัด เช่น การรอการลงอาญาโดยมี การคุมประพฤติ การใช้โทษปรับและการใช้มาตรการ วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เพื่อมิให้ผู้กระทำการ กระทำการใดได้รับผลกระทบในทางลบในเรื่องจำนำจากนัยน์ตา วิธีการเลี่ยงโทษจำกัดในกรณีที่ได้เข้าไปรับโทษใน เรือนจำจะต้องดับหนึ่งแล้วก็ให้ออกไปในเรือนจำให้น้อยที่สุด เพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดเท่านั้น โดยใช้วิธีการพัก การลงโทษ การลดวันต้องโทษ หรือการทำงานสาธารณูปโภค และศูนย์ควบคุม ในขณะที่ก่อสู่มิใช่วิธีการจำกัดใน เรือนจำก็ให้การอบรมแก้ไขโดยการฝึกวิชาชีพ ให้ การศึกษา การอบรมทางศิลปะและศาสนา การจัด สัมมนา การให้การบำบัดแก้ไขเบิกบานและรายบุคคล เพื่อมุ่งแก้ไขสาเหตุที่ทำให้ผู้กระทำการใดมีความบกพร่อง และเป็นเหตุให้กระทำการใดซึ่งต้องห่วง

3. ข้อสรุป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัญหาการ บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำการใดของเด็ก และเยาวชนในคดียาเสพติด ควรมีวิธีการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำการใดโดยการบังคับใช้กฎหมายกำหนดโทษ และใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำการใดใน คดียาเสพติดที่ในด้านการควบคุม และการแก้ไขที่น้ำผึ้ง ทั้งด้านการฝึกอบรม ควบคุม ดูแล คุ้มประพฤติ เป็นต้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำการใดซึ่งต้องห่วง และเยาวชนจึงต้องได้รับความใส่ใจเป็นอันดับแรก เพื่อจะสามารถก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ที่สุด สำหรับเยาวชน ที่กระทำการใด ที่มีความบกพร่อง และเป็นเหตุให้กระทำการใดซึ่งต้องห่วง

คุ้มครองผู้อุปกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เป็นต้น การดำเนินการยังขาดการบูรณาการที่แท้จริง ทั้งที่กฎหมายばかりอย่าง มีการบังคับให้ส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่กันไปมาแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องได้รับการอบรมแต่ตั้งแต่มีบัดร จึงทำให้เจ้าหน้าที่คนๆเดียวต้องผ่านการอบรมเป็นรายลับบัดและมีบัดรพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกพระราชนิยม แต่การปฏิบัติตามกฎหมายกลับยังขาดการเขื่อมโยงอย่างเห็นได้ชัดเจน และกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เปิดช่องให้มีการนำระบบการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้กับคดีโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายยังคงยึดติดอยู่กับความคิดการลงโทษแบบแก้แค้นทดแทน คือ ต้องการลงโทษให้ສارasm กับการกระทำผิด ทำให้ผู้บังคับใช้งานอาจมีความไม่มั่นใจที่จะนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้ให้เหมาะสมสมกับการกระทำการทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ดังนั้น การที่เด็กและเยาวชนกระทำการผิดซ้ำในคดียาเสพติดซึ่งครั้งหนึ่งเคยกระทำการผิดซ้ำและได้ผ่านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาแล้ว จึงควรหาวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการป้องกัน แก้ไขการกระทำการผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด โดยมุ่งสั่งสอนองค์ประกอบของสวัสดิภาพและอนาคตเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดไม่ใช่กระทำการผิดซ้ำอีก เพื่อให้อาภัยแก่เด็กและเยาวชนได้ปรับเปลี่ยนตนเองกับสังคมได้ดี ไม่หานอกลับไปกระบวนการยุติธรรมทางเด็กและเยาวชนตัวเป็นเพลเมืองดีของประเทศไทยต่อไป

4. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา

จากการศึกษา ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับการกระทำการทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ผู้เขียนเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

1. ควรเปิดช่องให้มีการนำระบบการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้กับคดี โดยเปลี่ยนแนวคิด การลงโทษแบบแก้แค้นทดแทนเป็นแนวคิดในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำการทำความผิด โดยการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำการทำความผิด โดยการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำการทำความผิดกลับตัวกลับใจเป็นคนดีของสังคม โดยการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาปรับใช้ให้เหมาะสมสมกับการกระทำการทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2. กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนควรมีการเขื่อมโยงและคิดร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีการดำเนินการอย่างบูรณาการ

5. บรรณานุกรม

จิตราภรณ์ อิตรอร. (2551). การกระทำการผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคมและการควบคุมสามาคมที่แตกต่าง. วิทยานิพนธ์. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชญาวิทยาและงานยุติธรรม. มหาวิทยาลัยมหิดล.

ณัฏฐ์สสร บุญเพ็ง. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำการผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไพบูลย์นิวัติ ภาคศักดิ์. (2545). กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเพราะ แสงเทียน. (2540). คำบรรยายกฎหมาย เกี่ยวกับการกระทำการผิดของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.

พินิจ ลาภอนันนท์. (2550). สมครามยาเสพติด การแก้ไขปัญหาที่ไม่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

วรินทร พวงแก้ว. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำการผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพักและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปะนี. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมนพิพัฒ์ จิตสว่าง และ ปิยะพร ตันณีกุล. (2556).
รายงานการศึกษา กระบวนการยุติธรรม
เด็กและเยาวชนในประเทศไทยอาเซียน.
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ร่วมกับคณะกรรมการด้านสังคมฯ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
สมบูรณ์ เตชะวงศ์. (2545). การกระทำผิดซ้ำของ
ผู้ต้องขังคดียาเสพติด : ศึกษาเฉพาะ
กรณี ผู้ต้องขังที่แผนที่สถานบำบัดกลาง.

วิทยานินพนธ์. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
[www. unafei. or. jp/ english/ pdf/ RS/](http://www.unafei.or.jp/english/pdf/RS/) (retrieved
“Chomil Kamal. (2002). DIRECTIONS
OF JUVENILE JUSTICE REFORMS IN
SINGAPORE”. เข้าลิงค์เมื่อ 23 กุมภาพันธ์
2560.
อนุสัญญาด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights
of the Child)
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546